

PERŽVALGA.

— Petropilės „Lietuvių Susiėlpiamoji Dr-stė“ 3 balandžio (s. s.) kėlė dramatišką vakarą su šokiais, ant kurio buvo perstatyta žinoma Keturkio komedija: „Amerika pirtyj“ ir padainuota per lietuvišką korą (apie 100 ypatų) po vada p. J. Pranaičio keletas tautiškų dainelių. Afšos, kurias mes gavome, spaudintos maskoliškai. — Iš to galima matyt, kad visos svajonės apie įgijimą spaudos pragaišta kaip dumai.

— Viename iš Šveicarijos universitetų susitvėrė tarpestulentų Tėv. Myl. Dr. kuo, a, prie kurios prisirašė išyk 4 sunariai. Reikia tikėti, kad toliau kuopa skaitliuje pasidaugis. — Ar gi tas nedarogėdos mūsų kunigams — kaip amerikiečiams, taip ir europiečiams, kurie apie tą naudingą lietuviams dr-stę netik nesirūpina pajudinti nė pištą kad ją praplatingi, bet nė neužsimena? Rodos jie turėtų ją karštai paremti, nes T.M.D. tik ir atsižymi savo lojališkumu kaslink katalikystės.

Škotijoje teipgi susitvėrė T. M. D. kuopa net iš 23 sunarių. — Čia reikėtų priminti T. M. D. central škam komitetui, kad jis pasirupintų susižinoti ir su maskoliškosios Lietuvos vientaučiais, kurie daugelyj vietų labai nori susitverti kuopas, trokšdami įgyt išleistas per dr-stę knygas. Tam, žinoma, reikalinga surast keliai pargabenimui Lietuvos knygų, kas yra, suprantama, nelengvu dalyku. Bet pergalingi kliūtis tik ir galima pasitarnaut viešam labui ir atsiekti užsibrėžti idealai. Kodėl tapo praleistas atsiliepinimas tulos laisvamanių kuopelės, kuri kvietė T. M. D. susivienyt išjiškojimui kelių pargabenimo raštams? Jeigu T. M. D. baimijasi susinešti su laisvamaniais nenorėdami nusidėti ku-

nigams, kame gi kunigai sutvėrė bent vieną T.M.D. kuopą?

— Petrapilškis „Krajuj“ su paprastu savo cinizmu ir pasilaizymais carui labai gardžiai nusijuokia iš nepasisekimo vokeičių socialistų interpeliacijos, paduotos parlamentan, kurioje reikalauja išaiškint, ant ko pasiremdama valdžia daleido maskoliškiems žindarams daryti apielinkėj Karaliaučiaus kratas, kur pas tulus gyventojus buvo rasta daug lietuviškų, lenkiškų ir maskoliškų socialistiškų raštų? Parlamentas pasiremdamas ant to, buk te buvę raštai anarkistiški (lietuviškų tokių visai negirdėt) — interpeliaciją atmetė, jis dar daugiau padarė, nes ant rytojaus nemažą skaičių jaunumenes mokslaeivių, maskoliškų pavaldinių, su pagelba policijos išvyjo iš Vokietijos rubezių ir tuom padarė didelį dziaugsmą carui ir jo tarnams, panašiams „Krajuj“.

— Neseniai susitvėrusi Vilniaus lietuvių susiėlpiamoji dr-stė gavou žvirtinimą savo įstatų. Dr-stės tikslas — pagerinti materijaliską ir dorišką Vilniaus lietuvių stovj. Turtas dr-stės susidės iš sunarinių įmokejimų, aukų, palukanų nuo paskolų, koncertų, šeiminiskų vakarėlių ir t. p. šalti nių. Sunariai įtodami dr-stėn įmoka 25 rub. įstojimo ir paskiaus moka kasmet po 6 rub. Priima dr-stėn nesenesnius per 60 metų ir su paliudijimais daktarų apie gerą stovj sveikatos. — Linkiame dr-stei visokios kloties, ir geidžiama matyti, idant dr-stė savo grazių tikslų nepalikų tiktai ant popieros.

— Atsitikimas su išardimu Aleksandro Neviškio koplyčios, Vilniuje, pakėlė riksmą maskoliškuose laikraščiuose, kad „Lietuvoje maišto dvasia dar nemirus“, ir beabejonės iššauks nuo valdžios dar didesnes represijas lietuvių liuosybės, kas savo laiku prives juos dar prie to baisesnių valdžiai

pasistengimų. Dabar generalgubernatorius atidengė atstatymui koplyčios aukavimus, ant kurių listo labai nesinorėtų matyti vardų vilniškės dvasiškijos...

— Akyvas žinutes randame angliškame laikraštyje „Wilkes-Barre Record“, kur yra kalbama apie lietuvių išėivystę. Minėtas laikraštis sako, jog Suvienytų Valstijų valdžia pavedu si savam konsuliui Varšavoje, p. Slocum, ištyrti priežastį teip didelės lenkų ir lietuvių išėivystės. Konsulis Slocum pranešęs Vašingtonan, kad didžiausia priežastimi lietuvių emigracijos yra didelis nupuolimas Lietuvos agrikulturos ir... viskas! Skaitant jo pranešimus nenoroms turipamistyti, kad p. Slocum Lietuvą ištyrė labai lengvu tyrinėjimo budu — „užžalio staliuko, prie meilauš šnapsuko“. Teisybė, kad toks budas p. Slocum pasirodė kuo-lengviausiu, bet jis tokiu budu savo valdžiai dailiai sumelavo, o mums davė progą jo melagystei užprotestuoti tan pačian Vašingtonan. Bet... mes ne protestuosime... labai dėl suprantamos priežasties — mes neprotestuojam niekadods...

Ka kita yra paduotos p. Slocum statistiškės išėivystės skaitlinės, kurios kaipo ne jo galvos produkcija, gali buti artimos tiesai. Jis sako, abelnai imant lenkų ir lietuvių išėivių skaitlius lyginasi kasmet apie 20,000 (pastebėtina skaitlinė!) ir kad pusė (?) to skaičiaus esą lietuviai. Iš to skaičiaus 95% eina Amerikon, likusis — kitas dalis svieto. Lietuvos išėivius jis padalina į šiokius nuošimčius: 45% zydu, 35% lietuvių ir 20% lenkų (suprask su lenkėjusių). Toliaus p. Slocum kalbedamas apie lietuvius, sako, jog 40% nemokantis rašto, bet pripažįsta, jog turj visus kulturiškus daigus ir intelektualiską išsiplotojimą (ačių p. Slocum nors už tą!).

Isz Lietuvos.

Naumiestis, Suvalkų gub.

Pradžioje š. 04 metų iš eilės iš Naumiesčio Kun. Eudz., kurio parapijonai labai gailėjosi. Bet nors ji ir iškėlė, jo veikalai pasiliks čia ant visados, ir duos pavyzdį labdarystės netik žmonėms, bet ir kunigams. Iš svarbiausių jo darbų turio įaminėti įkurimą „Žemdarbių d-stės sąkrovą“, kuri dabar nėra žmonėms didžią naudą. Toliaus, daug žmonių prikalbėjo ir įrašė prie blaivystės, pagaliaus įvedė protį nė per vestuves, nė per atminimus neduoti svečiams gerti degtinę. Pasimazinus gerimams, pasimazino ir pėtynės bei skerdynės, o kaip žmonės paliaus gerti degtinę visiškai, tai išnyks blogumų dar daugiau. Butų gerai, kad ir visi kiti kunigai sektų jo pėdomis. Gindami nuo degtinės didesnę naudą atnešė vynei žmonėms, draugijai ir tikybai, negu grasydami amžina prapulčia už skaitymą lietuviškų knygelių ir laikraščių.

Lauruks.

Južintai, Ežerionų (Novoaleksandr.) pav. Kauno g.

Po Južintų valsčių važinėja tepliorius, kurs visiems ukininkams nuteplioja ugnagesių dr-stės (pažarnaš) lentukes. Vienam nutepliojo kirvj, kitam kablį, o kurs nepavaiš no, tam statinę (bačką). Bet netiek jis užima teplioryste, kiek išplatinimu prisakimų Vilniaus generalgubernatoriaus, Sviatopolk-Mirskio. Jis įkalbinėja visiems, kad nekelt jokių vakarėlių (gužynių) ir suėjimų, kurie pervišyja skaičių penkių. Jis sako turj paliepinimą nuo valdžios užrašyti tuos ukininkus, pas kuriuos susirenka nors palošti kazyroms. Jis iš gimimo yra zydas, bet dabar tai jis visoks, ir aiškiau išrodo kaipo valdžios šnipas. Kas liudnesnio, tai

kad jis labai išjuokia vietinius lietuvius, jog esą tamsūs ir turbūt ant to pasirendamas, įėjęs kiekvienan butan reikalauja, kad jam duotų kiaušinių, pieno ir tt. Kai—kurie vienok ir labai skubinas jį lenkt, vienok niekšas gerai prisiedęs sako jiems į akis, kad jam „geriau nuo apšviestiesnių kentėt, negu nuo prasčiokų pelnyt“. Matyt, vienok, kad „apšviestiesniai“ nė kiek paiso apie savo reikalus, kiteit juk jie turėtų išvyt valkata—šnipą su visais vėjais, o jo vieton paimti tepliorių lietuvių, kurs nutepliotų ir pigiau ir gražiau.

Ex-populi.

Vilnius.

Karė iššaukė visose sferose slėgiantį, mygantį stovį. Abelnas sąmoniaavimas priešingas valdžiai ir karei; juntasi smagus prisibijojimas, kad pašalinė Maskolijos pergalė atšauks viduje viešpatystės negirdetais persekiojimais lietuvių su jų tautiškais ir tikėjimiskais reikalais. Ant nelaimės, draugija per daug baili, idant galėtų išreikšti savo jausmus atvirai, ir palieka lauką veikmės valdžiomis, kurios neriasi iš kailio, lipdydamos patrijotiškas manifestacijas. Ant rytojaus po apskelbimui karės iš parėdimo gubernatoriaus teatre, vietoj apgarsintos paisės (pjesos), tapo atlošta patrijotiška drama „Izmail“. Įvairiems urėdininkams išsiuntinėjo biletus dykai, teipjau ir keliolikai šimtams junkerių ir kareivių. Šita—tai publika ir pareikalavo giedot tautišką giesmę (Bože caria etc.). Gatvines demonstracijas taisė įvairūs valkatos teip gi ir gatviniai vagis. Prie jų pristojo iš pradžių desėtkas — kitas mokikinių, išsiųstų per užveizdą. Mokyklų inspekcijos su policija emė tose demonstracijose veiklų dalyvumą. Iš revoliucijinių organizacijų pirmoji tiesia akia pažvelgė ant karės

organizacija mokinių socialistų, kuri tuojaus išleido hektografuotą atsišaukimą ir tuom sustabdė tuos prasčiokus, kurie verzės į manifestacijas iš ištvirtusio geidimo pasirodyti akyse valdžios. Kruptelėjo mokyklų užveizda. Menkai nužiurėtą realistą platinime atsišaukimų išvarė laukan, prašalino institutką už neperdaug patrijotišką išsitarimą apie karę. Nurodžius direktoriui padaryta pas du gimnazistu kratos. Viskas tas negalėjo neatšaldyti mokslėivių patrijotizmo. Garbi mūsų kariauna kaip visuomet ir, nežiurint į karę, labiausia žandarai užimti kratomis ir areštais. Užgriebta, kaip girdėt, daug atsišaukimų.

R.R.

Rozendranka, Gardino g.

Šiame sodžiuje atsitiko šiočia istorija. Pas vieną ukininką pribuvo urėdininkas atimti neišmokestį (nedoimką). Senukas nemokantis rašto emė griosti jieškodamas mokesčių listo ir apsirikęs įteikė urėdininkui vietoje dokumento, .. proklamaciją „Su Naujais Metais“ (išl. P.P.S.). Prasiđėjo tardymai. Kaip urėdininkas nesilaužė, vienok nieko nuo senio neišgavo. Tada urėdininkas nusprendė tą „svarbų dokumentą“ paimti su savim, o „tę toliaus matysim kas dėsis“ .. Bet kaip tik į sykį įėjo grįčion pagrįžę iš miško senuko sunai, ir dažinojė kas atsitiko, parmušė urėdininką ant grindų, prilaikė ir prie abelno juoko apšėiai susirinkusių kaimynų, iškilmingai „svarbų dokumentą“ sudegino. Ištrukęs, urėdininkas nulėkė miestan. Ant rytojaus apšėautė kaimą žandarai ir policija. Daug namų iškratė, iškvotė beveik visus gyventojus, iš kur radosi „atsišaukimas“, kas jį skaitė ir tt. Vienok nė kratos, nė tardymai prie nieko gero neprivedė. Sustatė protokolą apie sumušimą urėdininko.

Išvaziuodamas, sprauņinkas įsteigė neramiame sodžiuje šnipų kompaniją, į kurią paskyrė 5 ukininkus su šaltyšiumi antgalvyje. Tos kolegijos sąnarių prievolė yra landžioti naktimis palangėmis ir klausyti. Toks stovis sodžiaus trauksis iki 1. gegužės, dėlto, kad, kaip paaiškino sprauņinkas, pavasario mėnesiai labai paojingi. Naujus savo šnipus žino visas sodžius ir ligšiol turi sau medegos dailiai iš jų pasijuokti.

„Rev. Ros.“

Laiszkai isz Argentinos.

Rašo A. Vištalius.

Buenos Aires, 15 d. Rugp., 1904m.
(Tąsa.)

Mislis, apie atgijimą apmirusios dvasios giminės mūsų lietuvių, ant apmąstimo visiems dumčiams, šviesoriams—raštininkams ir neraštininkams.

Nesirupinu apie tai, kas jās suprās, — pašau sau ir n'atboju, ar kam pasirodys vertomis apmąstimo, ar ne... Mano mieris yra tas: ant pirmo, kad laiką praleist nors su menkiausia nauda dėl mano giminės ir tėvynės Lietuvos; ant antro, kad nekuriems bedieviams—pharizėjams pajudint smegenis — mašant jų dumas ir mislis, vietoj... ant trečio, kad judint nuolatos išmintingusiųjų mūsų šviesorių dvases ir darbą su karšta širdžia, o mitriu protu — atsargiai, nesvyruojant iš vienos pusės į kitą, tai yra iš dešinės į kairę, iš kairės į dešinę... Supraskit manę! Aš nieko aiškiaus negaliu pasakyt.

Skaitau kasdien Argentinos gazetą „La Prensa“, kai—kada ir „El Infierno“. Siuntė man per 6 mėnesius iš Prusų Poznaniaus mano protingasis ir godotinasis grapas Ž., pas kurį 12 metų kaip luosas tarnas tarnavau, „Kuryerą Poznanski“ ir kelis Nrr. „Dzienniko Poznanskio“ ir kelias knyge-

les (siuvinėlius). Siunčiate man ir mielus lietuviškus raštus, knygas ir nedėlraščius: „Lietuvą“, „Vienybę Lietuvosninkų“, atsiuntėt man ir vieną 3 Nr. p. m. „Varpo“, už ką sakau širdingiau—j dėkui! Iš tų visų raštų, ir iš to ką matau ir girdžiu, supratau gerai kas darosi ant svieto, — kad viskas, man rodos, baisingiausiu regėjimu!... Gali but tai tiktai sapnu, bet atsargumas neišvengtinas — dvase liepia saugotis iš visų pusių, kad nė sau, nė savo giminei neužtrauktianų apokaliptiškų bėdų ant bėdų. Todėl—gi broliai, šviesoriai, kunrie'sate parsidavę ir atsidavę apgayikams, vyliokams, žiegdžiams ir tt., — saugokitės teipjau, nes nežinot dienos nė valandos, kada ateis suuus žmogžudžių — žmogžudžiai ištarabanit jums „vienoj valandoj“ ant tos baisingosios „Juozapato“ pakalnės — bet jau be žado ir be dvasios!...

(Toliaus bus).

Politiszkos žinios.

KARE MASKOLIJS SU JAPONIJA

Dar pirma tų, kaip patiko maskolišką laivynę nelaimė, tarpe augščiausio admirolo Aleksiejevo ir vice—admirolo Makarovo klestėjo baisi neapikanta. Aleksiejevas skundėsi carui, jog Makarovas jo neklausas ir labai neatsargiai kėravyjas Porte Arthuro savo garnizoną, Makarovas gi pasirendamas ant suteiktos jam per carą neprigulmystės skundėsi carui ant varžymo jo žingsnių ir 6 syk prašė, kad jį paliuosuotų nuo tarnystos, ko caras vienok neišklause. Matydamas Aleksiejevas, kad caras nenori atimt iš jo pašonės neprieteliaus, nutarė pats atsakyti nuo savo vietos. Ir nors vėliaus Makarovas iš „Dievo valios“, kaip caras sako, nuo Aleksiejevo atsitraukė, vienok šis ir dabar ketina iš Mandžurijos pasitraukti, nes bijo, kad

ir su juomi neatsitiktų tokia pat „Dievo valia“, kaip ir su Makarovu. Jeigu jis pasitrauks, tai abelnai menama, kad jo vietą turės užimti caro pusbrolis, kunigaikštis Aleksandra Michailovič. Abelnai Petropilėj menama, jog Aleksiejevas jau caro akyse puolė.

Maskoliška presa dabar kas kart daugiau pradeda šnekėti apie reikalingumą maskoliškai kariūnėi apleisti Portą Arthuro, kaipo visai nereikalingą vietą. Jie sako, kad maskoliai tokiu budu 1812 m. išlošė karę su Napoleonu, apleisdami Moskvą. Jie užmiršta, teip kalbėdami, apie tris svarbius dalykus, kurie prazudė prancuzų armiją, o išgelbėjo Maskoliją, minėtinai: baisius šalčius, badą ir ligas. Su japoniečiais gi visai kitas dalykas. Jie Porte Arthuro jaučiasi, kaip namie ir jų nebaugina ne viena tokia nelaimė, kaip prancuzus. Priešingai maskoliai patis viską tą seniai jau kenčia, labiausiai badą ir ligas.

Dabar jau ir maskoliai, beveik visi, pripažįsta jog laivas Petropavlovsk, ant kurio prazuvo apie 700 kareivių ir viceadmirolas Makarovas, tapė nuskandintas per japoniečius. Jie tik tvirtina, kad tai nebuvę užtaisytos minos, bet japoniečiai prisitaikę sudinamituoti stovintį laivą su pagelba savo povandeninių eldijų, kurių Japonija iš dalies pati pasidirbinusi iš dalies pripirkusi nuo Anglijos dabar sako susitaisiusi apie 20. Iš tos priežasties, maskoliški laikraščiai rašo, ir maskolijos valdzia skubina nusprendė įsitaistyti savo net 14 tokių eldijų, kurios Petropilėje iki liepos mėnesio busią užbaigtos dirbti. Vieną užbaigtą jau išsiuntę į lauką karės. Jie patvirtina ir tą, kad Maskolija iš tiesų nupirko du laivu nuo Hamburgo marininkystės kompanijos.

Paskirtas į vietą Makarovo admirolas Skridlovas tapė iš-

lydėtas iš Petropilės su iškilmingoms manifestacijoms. Prasti miesčionis suvaryti policijos jį išnešė iš vežimo ant rankų einant į admiralteistvą ir įteikė jam stebuklingą paveikslą „Palinksmintojos visų nuoliudusių“. Kaip caras, teip ir visa didumenė deda ant Skridlovo visą viltį ir lukestį, jog jis pataisys apsirikimus savo pranokėjų: Starko ir Makarovo. Tos pačios buvo lukestis ir lošimas tragi-komedijų akyse prasčiokų išleidžiant į karės lauką ir viršui minėtus vadus. Įteikiama buvo teipjau ir „stebuklingos ikonos“ ir „Sergijaus palaikai“, bet niekas neatlaikė prakšimų maskoliškos kariūnės. Tie „velnio vaikai“, japoniečiai, matyt, nesibijo jokių šventinybių, nes beveik kiekvienas jų smugis maskoliams mirtinai atsiliepia.

Sulyg pareinančių žinių iš Petropilės urėdiškų skryčių, angliški laikraščiai mena, kad su nupuolimu politikos Aleksiejevo ir Bezobrazovo Mandziurijoje, kuriuos vieninteliai galima apkaltinti pradėjime tokios gėdingos Maskolijai karės, ši galėsianti labai greitai užsibaigti. Dabar jau net paėjo paskala, buk caras labai geidžias susitaikinti su Japonija geruoju, išpildant visus paskutinius prieš karę josies reikalavimus. Tokiu budu visi Maskolijos milžiniški kaštai pinigais (kurių dabar kas dien išėina 750,000r.) ir išnaikinimas savo geriausių laivų, vadų ir kareivių, pultų ant atsakymo kariškos partijos. Bet kas už ją atsakys? Nors karė tokiu budu ir greit užsibaigtų, bet jos pasekmės Maskolijai būtų labai baisios: visi pavaldiniai pamatys, jog valdzia tiek prazudžiusi savo šalies pajiegy gavo tiek, kiek galima buvo gauti be praliejimo kraujo. Iš antros pusės ji parodytų savo silpnybę kinams, kurie beabejonės pasiskubytų maskolius išvyti iš savo rubežių, kam

padėtų noriai ir Japonija.

Į Petropilę praneša Kuropatkinas, butent japoniečiai išsodinę tulą skaitlių pestininkų netoli New Chwango ir kad kita atdala ant keleto kariškų laivų pristojusi porte Potinsa, netoli įlankos Ching-Tai-Tse. Tokiu budu karė ant sausumos gali įvykt labai greit, greičiau negu nuvyks Skridlovas apimti vadą ant Porto Arthuro laivynės.

Maskoliški agentai slankioja po Amerikos laivinyčias, ir tyrinėja, kur yra padirbami praktiškesni laivai, kurie ant vandenų galima greitai paversti į kreiserius arba kanuolvežius. Tokių laivų Maskolija taikstosi nuo Amerikos nusipirkti. Japoniečiai gi sako saugo gerai, iš kur maskoliai nusipirkę gabens laivus; jie ketina jų visai nedaleist į karės lauką, bet sugriebus bevežant paskandint.

Netoli Cape Shantung japoniečiai užtiko maskolių įtaisytas vandenines minas, kurių daugelį išardė. Čia pasirodo, kad japoniečiai daug daugiau permato už maskolius: jie netik kad neužvažiuoja ant savo minų, kaip maskoliai, bet dar ir svetimas užtinka.

Angliški laikraščiai tvirtina, buk japoniečiai jau pradėję karę dviem sparnais, kuriam mieriai gerą dalį savo pajiegy išsodinę ar mėginą išsodinti kur tą rytinėj dalyj Yalu upės, kitą gi dalį išsodinę, kaip kad sakem, ant Liaotung įlankos pakraščiu. Jų plianas esąs atskirti Portą Arthuro nuo Mandziurijos ir Vladivostoką nuo Porto Arthuro. Atėinančioj savaitėj menama, jog atsitiks ant karės lauko labai daug svarbaus.

Balkanų pussalis.

Iš Salonikos praneša, kad netoli Lipo, Vardaro klonyje, įvyko smurta kova tarpe turkų ir bulgarų. Vokiški laikraščiai mena, kad tai esąs sig-

nalas pradziai didzios Balkanuose karės. To-gi dėl vokiškas pasiuntinis Konstantinopolyj vardan savo valdzios pranešė Portai, jog Vokietija prisideda prie Maskolijos ir Austrijos su reikalavimais įvesti per turkiją žadamas Macedonijoje reformas. Sultanas buk ketinęs pasiskubėti. Toki pat iš sultano pusės ketinimai buvo jau ir praėjusios metuos, bet jis jų nė iš dalies neišpildė.

Maskolija.

Gubernatorius maskoliškojo Turkestano urėdiškai pranešė gyventojams, kad užsilaikytų tykia, jeigu kartais maskoliška kariūnė taptų ištraukta iš savo stoveinių į parubežius. Mat Maskolija bijosi, idant gyventojai nepamislytų, kad maskoliai jau iš Turkestano pabėgo. Angliški laikraščiai rašo, jog Maskolija rengia didelę ekspediciją iš Turkestano į šiaur-vakarinį Tibetą. Beabejonės, kad tai yra užmanymas užbėgti Anglijai įsiviešpatavimą Tibete.

Anglija.

Anglijos pasiuntinis Vašingtone apreiskė Amerikos valdziai, jog jo valdzia išsiuntusi karišką laivą į Nikaragua, kur amerikoniški pusiau-urėdiški kompanijų viršininkai labai nedorai apsieina su tėnykščiais indijonais. Tų kompanijų užveizda aštriai prieš tokį Anglijcs žingsnį užprotestavo.

Pietinė Amerika.

Maža valstija Counany atsiskaukė prie Prancuzijos, kad ją paimtų po savo globa. Keletas metų atgal iškilus ginčui, kam tas kampas žemės turi priklausyti, tulas taikos teismas pavedė jį kontrolei Brazilijos, kuri vienok ligšiol visai apie jį nesirupino. Jos gyventojai yra ainiiais visokių maišytų rasų.

Vengrija.

Tarptautiška parlamento skyrius nutarė įnešti į busiančią St. Louis'e tarptautišką konvenciją uždraudimą vartoti karėje pavandeninių ir torpėdinių laivų. Anot jo tai yra labai barbariškas budas vedimui karės; tokie laivai daug gali išardyti ir neutralių laivų lydinčių karę.

Dalis darbu.

☞ COLORADO. Čia tebevieš patauja pilna anarkija ir lauzymas tiesų per miliciją bei valstijos urėdininkus. Žmonės augštesnių pažiūrų mena, jog dabartinė kova ant papėdės industrijiškos pereis į kovą tarpe žmonių ir valdžios, kuri matomai laužo konstitucijonališkas šalies tiesas ir pati platina anarkiją.

☞ CARBONDALE, ILL. Čia pribuvo anglekasių prezidentas, John Mithelis, kurs nori sutaikinti kompanijas su straikuojančiais anglekaisiais.

☞ CHICAGO, ILL. Vietiniai straikai, kurių čia dikčiai yra, paskutiniu laiku įgavo labai gresmų pobūdį, kadangi beveik kiekvienoje straiko vietoje įvyksta muštynės ir kitoniški blogumai. Menama, kad ant 1-mos geguzės įvyks smarkus susidurimai darbininkų su kapitalistais, kurie jau iš anksto papirko policiją ir pastatė ant kojų savo šnipus. Iš seniai sustraikavusių galima paminėt duonkepius, mašinistus, pečkurius ir dirbėjus partapijonų.

☞ SHARON, PA. Užsibaigė Filer ir Pardoe kastynių anglekasių straikas pilnu laimėjimu.

☞ YORK, PA. Čia vienkartinai iškilo du straiku: geležies formadarių, kuriems tapo sumažinta ant 10% mokestis ir uolkirčių, kuriems darbdaviai atmetė reikalavimą — mokėti 25 c. už valandą ir 8 val. darbo dienos. Sustraikavo teipgi vaikai išnešiotajai telegramų.

☞ MAHANOY CITY, PA. Speciališkai paskirta inspekcija ištyrė priežastis, kurios kasmetas daugina kastynėse nelaimingus atsitikimus. Anot jos, tai esą daugiausia kalti patį mainieriai, kurie labai neatsargiai apsieina su paraku. Dėlto gi tapo išleisti tam tikri aplinkraščiai, kurie kietai prisako kastynių užveizdoms prižiūrėti, idant darbininkai pilnai išpildytų kastynių tiesas.

☞ PHILADELPHIA, PA. Suvišum 40,000 „Textile workers“ neteko darbo, dėlėi nu puolimo tos šakos industrijos.

Iš Amerikos.

S u m i š i m a i
d e l r a n d ū .

New Yorko namų savininkai pakeldami randas iššaukė rustus sumišimus, teip, kad vargdieniai, neturinti kuom išsimokėti randų, ir negalėdami kateip kaip atkeršyti brangininkams, nusprendė atsisteisti su jais kumščiai. Tokiu būdu daugelyj vietų įvyko žiaurios muštynės ir areštai vargšų, kurios priežastis, suprantama, paves dar prie aršesnių dalykų. Vargšus prasčiokus kursto prie atkeršto tula mergaitė Berta Liebson, kuri sako, jog išmokys proto tas dėles čiulpiančias kraujį iš vargšų kvartirantų.

N o r e j o i š k e l t i
b a ž n y č i a .

Blackburne, Ind., tuloje bažnyčioj belaikant kunigui pamaldas nepatėmytos ypatingos norėjo išdinamituoti bažnyčią ir iškelti į padangę visus joje esančius maldininkus. Tas jų darbas jiems nenusisekė, nors vienok priekį bažnyčios galutinai suardė ir daugelį žmonių pavojingai sužeidė. Kokiam tikslui tas darbas buvo daromas, nežinia.

S u r a d o v a g i ū
m o k y k l a .

Wilkes-Barre, Pa., vietinė policija areštavo keletą vaikų ir mergaičių, kurie labai

guviai mokėjo vogti iš krautuvių įvairius daigtus. Ištyrus juos pasirodė, jog jie buvo specialiai išmokyti savo amato tuloj vagių mokykloje, kurią prilaikė tula boba netolimam miestelyj, Kingstone.

P a s i m u š e D i e v u i
a n t g a r b e s .

Huntsville, Ala., 11 balandžio vietinėj bažnyčioj įvyko smarki kova, kurioje į ginklusėjo žvaktoriai, sėdynės, vargonų dudos ir altoriaus įnagiai, kuriais suskaldė keletą galvų. Moteris mušėsi už vis smurčiausiai, jos labiausiai rovė priešininkams plaukus. Į kovą įsimaišė pagaliaus ir pastoriai. Gali but kova butų užsibaigusi labai tragiškai, jei nebutų pribuvę su buožėmis melinkelniai, kurie areštavojo „Dievo avelių“ visą burį. Muštynės kilo dėl rinkimų bažnytinio komiteto.

N e l a i m e s .

Toronto, Canada, 19 balandžio smarkus gaisras išdegino beveik visą svarbiausią dalį miesto, atnešdamas blėdės iki 15 milijonų dol. Sudegė 125 įvairių firmų ir paliko be darbo daugiau 5,000 žmonių.

Scranton, Pa., 15 balandžio, uzbėgo anglies pripildytas trukis ant kito stovinčio trukio, prie ko užmušė 3 žmones.

Stovis provos tarp S. L. A. ir S. L. R. K. A.

Tuojaus po 18-to seimo S. L. A. išrinkta Komisija viską padarė, kas buvo galimu ir reikalingu atgavime čarterio, žymės (—pečėties) ir viso turto nuo Susivienijimo Lietuvių Rymo Katalikų Amerikoje. Skundas tapo paduotas „In the Court of Common Pleas of Luzerne County“, Wilkes-Barre, Pa., 26 geguzio, 1903m. Perkratymas to skundo nusidavė 26 spalio, 1903, o nusprendis to perkratymo tapo apgarsintas 24 vasario, 1904, ir pareikalauta nuo S.L.R.K.

A. atsakymas ant S.L.A. skundo laike 15 dienų.

Sudžia A. L. Shay savo nusprendime pripažino S. L. A. skundą teisingu ir tikru keliu einantį. Įsigilinus į tą skundą, sudžia Shay sako, turime keisti pirmąją mūsų nuomonę. Apskūstieji apsiėmė permaitinti S. L. A. pamatus ir tvarką — iš nepriegulmingo į sektarišką, ir panaudojo S. L. A. turtą vien dėl savo sąnarių, kurie išpažįsta vienokį tikėjimą. Dėlto S.L.A. kreipimasis į sudą yra teisingu ir bus perkrautinetas.

S.L.A. prašo sudo perkrautinėti atsiradusius nesutikimus su S.L.R.K.A. ir užginti jam naudotisi S.L.A. vardu, čarteriu, žyme (—pečėčia), kaipo ir sugražinti visą turtą S.L.A., kokis buvo laike 16-to seimo, 1901, tai yra: Čarterį, pečėtį, pinigus, knygyną, knygas ir spaustuve.

S.L.R.K.A. savo atsiliepime nepripažįsta S.L.A. nė jo komiteto: nežinąs vertybės spaustuves, ir kitų daigtų; prisipažįsta, jog naudoja S.L.A. vardą, čarterį, pečėtį ir turi visą turtą; sakosi, kad permainė vardą legališkai, ir prašo sudo tą skundą atmesti.

Tiek tegalime pranešti apie provą šiuomi sykiu. Greitas užbaigimas tos provos priguli ne nuo mūsų (—Komisijos), bet nuo sudo. Mes tą darome, ką galime, ir lygiai su sąnariais geidžiame kuomigreičiausio užbaigimo. Ant seimo pranešime viską plačiau.

Komisija { P. Mikolainis,
P. A. Paseckas,
M. Valentinavičia.

Apgarsinimai.

Sziuom pagarsiname jog į red. „Vienybės“ tapo prisiūsta tikiety išzlaimėjimui 1000 dovanotų p. Naujoko cigarų, naudai mokslaeivių. Todėl norinti gauti tų tikiety, tesikreipia į „V.“ redakciją.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Wallingford, Conn. Nors čia ir gyvena keliolika lietuvių, vienok mažai kas juos tebežino, nes jie nelabai nori lietuvišiais prisipažinti: vieni sakosi esą lenkais, kiti ruskais. Jeigu paklausi: kodėl tu nesivadini lietuviu? — atsako, kad nežina, kas tie per lietuviai (Matyt, kad tie žmonelės yra baisiai tamsūs. Reikia jiems kas proga aiškinti, kaip tai yra biau ru išsivadėt savo vardo ir kad tokiuos vadina išgamomis. R.). Apie tautiškus reikalus čia suvis tyku. Jeigu paaškinsi apie kankintinius, ar mokslaeivius, sako: tie kankintiniai, tai vagis, maištininkai; gero žmogaus, girdi, valdžia neima. Mokslaeiviai-gi esą visi bedieviai, šliuportiniai ir jų šelpti nereikia.

Čionykščiai lietuviai 21 kovo pasikvietė kn. Žebrij, iš New Britain, Conn., dėl išklausimo metinės ausinės, airių bažnyčion, kurs per pamokslą iškeikė svietišką mokslą, o rašytojus knygų išvadino bepročiais. Sako: negali, but kvailiesnių ant svieta, kaip tie, ką tyrinėja žmonijos istorija, ir mokina žmones buk iš beždžionių yra kilę; raštas šv., girdi, parodo kaip ant delno, jog Dievas sutvėrė Adomą ir Jieva, o tie kvailiai jieško žmonijos pratėvių tarpe beždžionių. (Kunigui Žebriui velytina perskaityt nors lietuvišką knygutę „Kaip žmogus gyveno ant žemės“, jeigu neskaityt jau kitose kalbose svarbesnių raštų, ir tada tokių pamokslų nesaikinėtų, kuriems jau šiandien ne daug kas benori tikėt.) Viejoje čionykščius lietuvius paragint prie apsišvietimo, skaitymo laikraščių ir knygų, kun. Ž. beveik ragino prie girtuoklystės. Rods draudė nuo karčiamų, bet užtai velijo subatvakariais nešti alų skardinėmis (pantėms), girdi, kad moterių neapgaut! Ar-gi ne dai-

lus pamokinimas! Mat už tai mūsų kunigėliai girtuokliams pataikauja, kad tie išsirodo gerais katalikais: eina bažnyčion pažiopsoti, gausiai kunigams aukauja dolerius ir gerai klauso kunigų. Su suprantančiais jau iš tos dalies kiteip!

Atvažiuodamas, kun. Ž. pasigarsino, jog mokas gerai ir lenkiškai; pertai jam atvažiavus, prisigrudo bažnyčion dikčiai lenkų, kurie atstumė net ir lietuvius, už ką šie paskutinieji labai neužganėdinti. Tuli iš jų šneka, jog reikalui prisiejęs kreipsis prie nepri-gulmingojo Dilionio, iš Waterburio. Gal tas ir geriau pamokys ir atskirs lietuvius nuo lenkų.

Laikraščių čia mažai teskaito; pareina vos 2 egz. „Vienybės L.“ ir 3 „Lietuvos“. Girtuoklystė čia labai vieši, kadangi dar ir kunigėlis pagyrė.

M. J. Ereliš.

Waterbury, Conn. Laimingi tie tučiai! Tarp jų mažiau girdėtis aimanavimų ir vargų. Jie visko partekę; neturėdami jokių nelaimių, ka zyruoja, pralošdami tukstančius arba, apsidevę, pagyvenę kelis mėnesius — skiriasi ir vėl iš naujo pačiuojasi. Tai visos turčių nelaimės ir vargai. Bet kiteip einasi su nelaimingais varguoliais. Vargingi darbininkai lieja ašaras varguose, raitosi neištverdami nepakenčiamų sopulių; kankina ir zudo juos kasdieniniai nedatekliai. Tėvai, dirbdami pabrikuose ar kasyklėse visados yra baisiam pavojuje; motinos gi, likę namie su mažais vaikėliais, pusalkiai pasimaitinę rūdyja daugiausia prastose grįčiose arba drėgnose kelnorėse. Ir tokių bedžiulių vaikėliai, jei nubėga prie geležinkelio pasirinkti keletą nukritusių nuo karų anglių, turčiai tuojaus juos gaudo ir baudžia kaipo vagius. Keli jauni, nepilnapročiai kūdikiai, berink-

dami trupinėlius anglies, jau net tapo trukio sužeisti, arba ir visai užmušti. Vietinių lietuvių teipgi tapo du vaikėliai miriop užmušti ir trys amžinai sužeisti, kur per visą savo gyvenimą pasiliks nelaimingi. Kas tam kaltas, rodos nereikės toli dairytis, kad surasti atsakymą. Prislėgimas ir per daug didelis išnaudojimas vargšo darbininko.

Kun. Saurusaitis pavasaryje pradės statyti naują „lietuvišką“, airiam priklausančią, bažnyčią, kur mislyja duot lietuviams kasti kelnorę; užmokes-tis bus kvitelės. Žiurėsime, ar daug atsiras norinčių rausti urvą už tas kviteles.

Atsitraukus vienam lietuviui nuo teip vadinamo „duši-beno“ (saprask kun. Saurusaitio uždėto prieš kitą lietuvišką, kuris pirmiausia buvo uždėtas), neatiduota jam kauciją; užtad atsitraukęs lietuvis išsiveža kaipo atlyginimą didžiąją triubą. Kaip dabar zais be didžiosios triubos? Ką tik čia lietuviai rengia ar daro, tai kiti nesuprasdami, ar neišmanydami rėkia, kad tai darą dėl naudos Dilionio.

Bažnytinis.

Wilkes-Barre, Pa. 17 d. balandžio atsibuvo susirinkimas 17 kuopos Susivienijimo Lietuvių Rymo-Katalikų Amerikoje, ant kurio sąnariai ištarė papeiką „Žvaigždės“ redakcijai už ne reguliarišką siuntimą laikraščio, ir nutarė reikalauti, kad būtų siųstas, vieton netikusios „Ž.“ kitas laikraštis. Mat „Ž.“ negana to, kad savo begėdiškais piudymais ardo vienybę ir meilę tarp žmonijos, dar už 1000 dolerių ne išgal užganėdinti visus savo skaitytojus tuom arci-fenixu. Nekurie paaškinio, kad priezastis piudymo žmonių, kaip dabartiniame organe, teip ir kituose reikaluose Susivienijimo, pareina nuo darbštumo mūsų kunigėlių, nesirupinančių apie

mūsų gerovę, tiktai apie išnaudojimą. O visųdaugiausia ištyrė begėdišką šunvuodegiavimą kun. Miluko. Susirinkę vienbalsiai nutarė: Delegatams reikalauti ant Seimo prašalinimą kunigų, kurie nebus delegatais.

Nutarimas labai pagirtinas! Garbė visiems sąnariams 17 k. S.L.R.-K.A.! Tegul bun pasekėjais ir kitos kuopos to Susivienijimo! Tada tik atsikratysime nuo nekviestų svečių.

Vietinis.

Pittston, Pa. Nedėlioje, 10 balandžio, T. M. D. kuopa atlaikė savo susirinkimą dėl užsimokėjimo prigulinčios metinės duoklės. Kadangi minėtoje dienoje pripuolė susirinkimai tulų pagalbinių draugysčių, teipgi 7-tos k. S. L. A., tai ant susirinkimo T. M. D. kuopos lietuvių atsilankė mažai. Apart užsimokėjimo keliolikos sąnarių mokesčių — du mūsų geros valios tautiečiai: p. M. Gramas ir p. V. Gradekas, pasizadėjo eiti per lietuvių apgyventas bakužas rinkdami aukas dėl T. M. D. naudos. Yra tai šventas, pagirtinas darbas! Velytina yra, kad geros valios tautiečiai neatsakytų suteikti našlės skatikėlių dėl nešančios mūsų broliams apšvietimą draugystės. Ateinant T. M. D. k. susirinkimas atsibus pradžioje birzelio. S. L. A. 7-ta k. ruošiasi siųsti apie tuziną delegatų, vyrų ir moterių, į XIX Seimą.

Pittstonietis.

New York, N.Y. Balandžio 16 atsibuvo perstatymas „Keistučio“ Daukanto dramatiškos drėstės. Paroda nuvyko nieko, nors ir daug truko, kad pasakyti „gerai“. Gailu, kad per maža vieta scenai, o dekoracijos labai nemaloningai tepė lietuvišką pobūdį yankizmu. Spogsant į veikiančius artistus, reik pasakyti teisybę, kad p. J. Liutkaushis (Konradas)

parvis dailiaus išpildė savo veikmę, nors jam ir truko dviejų trečdalių tos dramos, kokia tuolaik garsėjo kryževiai. p. V. Karalius (Keistutis) teip pat neprastai išrodė. Tik čia ir su juomi ta pati ryklė, kaip ir su Konradu. Man rodos, kad Keistutis, kaip didis Lietuvos kunigaikštis pasijutime savo galybės, drąsiau, aiškiau ir balsiau išdavinėjo savo priesakus, tuom tarpu kaip mūsų „Keistutį“ tegalėjo girdėti šnekant vos pirmose eilėse. Žinaigis, daug pavodijo tame nuolatu trypimu ir šny-pimu lietuviška banda-publi-ka. Labai juokingai jis išrodė, kada grįžo į kalėjimą. Nenorint prisimena ans John'as ar Mike, kurs, pripylęs lig sotės savo barielkėlę Lageru, tri-p-čiodams styrin nuo baro. p. Karalienės (Mārē) asabystė pasirodė parvis gyviausi. Tei-sybė, kad ir jos veikmė buti-nai to reikalavo. Bet be to visoko jos visas judėjimas aiš-kiai tvirtina, kad prie dides-nios praktikos but labai gabi artistka. Kiek ši sukri ir žva-li, tiek M. Čeplaitė (Aldona) nedrąsi. Rodos, čia jai ant scenos veikiant, — jos dušia kazinkame kitur skrajojo. Gai-lu! — Tą patį reik pasakyti ir apie p. A. Zubavyčienę (Biru-tą). Biruta! Biruta! — Tu užtarytoja Lietuvos, Vestalka Praurimos, draugielka Keistu-čio, motina Vytauto, tu suvis užmīnšai, kaip matyt, savo gar-bingą praeitę, ir vietoje, kad savo paroda atgaivinti užmī-rusius sunelius, tavo dušėlė, matyt, laimingai plasnojo kur kitur. p. J. Norvaiša (Batri-mas) tikrai pasirodė, kad jis vertas Keistučio ir tikras sar-gas pilės. Drąsa kalboje ir veikmėje aiškiai iškelia p. Norvaišą. Bet nors žvalumas ir tikrai pagirtinas, tačiau ir nereikalingas tas tankus stip-čiojimas. p. J. Jonavyčius (Vi-tautas) ir p. V. Plevokas (Ja-gaila) nurodė savo veikimus

meikai. Viršininkui ar va-dovui aktorių butinai reikėjo pasirupinti, idant veikmei pa-sibaigus tuoj nukristų užlaida. tuom tarpu čia aktoriai jau se-niai rodos pabaigę reikalingas pozas, o tarnas vis kaip rodės nedrįso paleisti užlaidą. Muzike, o gelbėk Dieve! — rėkė ji kaip iš mieliausio ožragio, o kad tik but bėprisidėję pora „tam-tam“, na, tai kur tu su savo teatrais prieš tą koncertą! — lįsk į užpečkį ir gana. — Nors ir daug truko gerai parodai šio vakarinio „Keistučio“, vie-nok su ramumu reikia pripa-žinti gerą užmanymą veikėjų. Ar maž laiko, drąsai, iškaštų ir savę paaukavimo prie per-statymo kokios nors parodos? Kas to nebandė, nė ištolo ne moka apsverti tų dalykų. Ra-mu yra matint, kad mēs dar tebgvyvuojam, o su mumis mu-sų tėvynė ir jos garsi praeitis. O kaip sutiko lietuviai šį per-statymą? Teisybė, buvo daug, katrie ir ramiai klausėsi ir ste-bėjosi, bet diduomenė vedės sa-vę žemiau kritikos. Beveik kiau ru kiauurai per laiką parodos Johnai, Emės kėlė Merės paste-bėtiną trukšmą. Nesuprantu, ar negalima jau tos vienos va-landėlės pasėdėti ramiai. Lie-tuviškoms motinoms teipogi butinai reiktų pratinti savo vaikus prie padorio elgimosi susirinkimuose ir, kame reika-linga tyła, neleisti bildėsio. Juk gatvė geriausia vieta spor-tams, o ne salė. Bet gyvuliš-kumas mūsų bandamurijos parvis aiškiaus išpludo tame momente, kada Aldona mirda-ma parpuolė, o Konradas no-rėdams ją atkelti priklaupė. Lipk, lipk! — kriokė iš visur. O merginos — jos kaip galė-damos ratavo, suprasdamos gerai ką šie žodžiai ženklina. Matyt, kad prieš šią zobovėlę visi teatrai — tik šešėlis. — Po perstatymo „Keistučio kaip paprastai balius, bet ta mede-ga neverta nė popieros, nė ra-šalo.

X. X.

Waterbury, Conn. Nors aš dar neseniai esu iš Lietuvos, bet jau patėmijau iš Water-bur'o „Bažnytinių“ korespon-dencijas, kurs drąsiai apie vie-tinių lietuvių darbus viską pa-duoda, kas, žinoma, nežiurint į tulų lietuvių toms žinioms ne užganėdintinumą, daug prisi-dėjo prie lietuvių gero. Aš iš savo pusės esu p. Bažnytiniui, pasišventusiam Waterbury'o korespondentui, labai dėkin-gas, už nurodimą blogumo ku-rie kraipo savo pavardes. Aš žemiau pasirašęs, per nežinoji-mą buvau išmainęs savo pa-vardę — iš Savicko į Sax'o. Mat, man pasirodė, kad Saxas tai tikra augliška pavardė, ir aš ją priėmęs, busiu tikras anglas!

Nuo šio laiko — visur rašy-siuos savo tikrą pavardę Sa-vickas, o p. Bažnytiniui ačiu už patėmijimą.

Gal kas pyksta ant p. B. už teisingą nurodimą mūsų mai-nimo pavardžiu, bet aš ant tiek godoju dorą, kad parodančiam tiesą ištariu — ačiu!

Jurgis Savickas.

New Britain, Conn. Musų vietinės dr-stės pradėjo bausti savo sąnarius užėjimą į baž-nyčią (?R.), ką pamatęs kuni-gelis Žebrius įnyko visas drau-gystes keikti iš sakyklų, saky-damas, kad jos su savo nuta-rimais numarįs kunigą badu. Daugelis lietuvių, aukavusių ant bažnyčios po kelias dešim-tis dolerių, sako, kad „geriau butum padarę, kad, vietoj ku-nigo, butum laikę svietišką mokytojų, kurs butų mumis iš mokinęs ko gero, tuom tarpu kaip kunigas mus išmokino tikrai ant viens kito neapykan-tos“.

„Žirgvaikio“ dr-stė 9 balan-džio parengė prakalbas, ant kurių buvo pakviestas už kal-bėtojų p. Mikolainis, iš New Yorko, kurs nors trumpai, bet daug dalykų kalbėdamas už-kludė. Visi, buvusieji ant

prakalbų, pasiliko jomis užga-nėdinti. Velytina, kad mūsų dr-stės ir daugiau tokių pra-kalbų parengtų.

Iš tarpo kitų svarbesnių veikalų vietinių lietuvių, reikia paminėti apie subruzdimą vie-tinių dr-ėčių nusipirkti nuosa-ves kapines. Tas labai pagir-tinas užmanymas — turėti liuo-sas kapines. Jas turint, jau nereiks bijotis grožojimų, kad, „tas ir tas nebus priimtas ant kapinių“.

Trimitas.

Reikalai

„Tėvynės Myl. Draugystės.“

Tautiečiai suprasdami pui-kius ir naudingus mierius šios draugystės, su pilnu smarku-mu prie jos rašosi — teip, kad nuo naujų metų, iki šiol ne tik susitvėrė pačiose Suvieny-tose Valstijose netoli 10 naujų kuopų, bet ir iš Europos sma-gios žinios ateina. — Štai iš Mos-send, Scotijos (Ang.), per pa-sidarbavimą J. Cerkevyciaus ir kitų gerų tautiečių, atsiuntė pilną litaniją vardų naujai pri-sirašiusiųjų ir 1 svarą, 9 šil., 6 p. pinigų. Teipat vėl iš Va-karinės Europos tulo univer-siteto (Šveicarijoje) atsiuntė 4 maskol škus rublius nuo susi-tvėrusios naujos kuopos iš ze-miaus sekančių studentų: 1 Bronislava Gedaminaitė, stud. med., 2) Vanda Mickienė, stud. phil., 3) Vincas Mickus, stud. phil. ir 4 Jurgis Šaulys, stud. phil. Butų malonu, kad Ame-rikos senosios kuopos savo są-narių skaitlių teipgi padidintų. Matydami mus mielos tėvynės nepavydėtiną padėjimą, ir kad dar daug turime darbo gaivi-nimui mūsų giminės, riškimės į kruvas, nes žėdnas dabar iš-duotas centas — ateitėje bus didelis akmuo į tautiška pa-matinį murą.

Izdin. T.M.D. J. Naujokas.

Susivienijimo L. A. reikalai.

Kuomet didelės ir galingos tautos laužo sau smegenis, bu davoja karėms neįveikiamu laivus, taisy milijonus visokių ginklų, verbuoja kareivius, uždedinėja ant pavaldinių sprando nepakeliamus mokesčius, mes, lietuviai, turime ką kitą veikti. Nieko neveikę negalime sau ramiai sėdėti. Kiti veikia, ir mes turim veikti. Už tad mums, lietuviams, geriausia yra rūpintis apie savo tautos reikalus, bet visai kitokiu būdu, negu kad rūpinasi galingosios tautos. Mums nerūpi karės, kur žmonių kunus bereikalo drasko ir potam neva mielaširdingos draugystės juos gelbsti, o geriausi gydytojai, vėl gydo. Ne, lietuviams to nereikia! Mes turime užtektinai geresnių užsiėmimų. Va, turim jau gerokai paaugusį Susivienijimą L.A. kuris yra vienas iš tobuliausių organizacijų, ant kurio mūsų tauta visame gali pasiremti. Todėl rūpinkimės visi apie Susiv.; rašykim, kalbėkim vis apie Susiv. Kad kiti verbuoja kareivius, mes galim su džiaugsmu kalbinti ir prirašinėti į Susivienijimą sąnarius. Kas deda ant pavaldinių mokesčius, kuriuos biedniejie negali išsimokėti, mes dekim sau noru aukas tautos reikalams. Susivienijimas, tai lietuvių vadovas — kariūmenė, valdžia, vienu žodžiu visas tautos paramas. Susivienijime prigultėi tai zenklina tarnauti tėvynei.

Kas gal nesidžiaugti, kad Susiv. 19 Seimas parodys lietuviams suvirš 4 tukstančius tikrų tėvynės sunų, lietuvių, kurie kiekvienas su akvata deda po keletą centų tėvynės reikalams. Todėl rašykimės kuodaugiausia prie Susivienijimo, jei norim veikti ką dėl tautos labo.

Seimas, tai rodos Lietuvos pradinis parlamentas, kur pasiūntiniai daugiausia rūpinasi

apie gerovę tautos. Todėl tverkim kuopas, rašykimės draugystėmis, kalbinkim kitus prie Susivienijimo, o su tuom priskubinsim žingėnį artyn prie liuosos, nuo sloginančių pančių tėvynės, Lietuvos.

J. Pareila, prez. S.L.A.

Artinanties Seimui mūsų didžiausios tautiškos organizacijos, Susiv. Liet. Am., kuris atsisibus Shenandoah, Pa., gegužės 24, 25 ir 26 dieną, mūsų priderystė atsakančiai ant to prisirengti, išrenkant išmincingus vyrus į delegatus ir gerai apdirbtus kuopų bei drėsių įnešimus. Šis metas gana buvo gausus ant dirvos Susiv. Liet. A. nes yra viltis, jog iki Seimui skaitliussąnarių priaugs iki 4.000, o kapitalas višys 10 tukstančių dol. Bet gi vis negalime girtis, kad tai jau didelis skaitlius mūsų brolių ir seserų priklauso prie Susiv. L. A. Pagal tokį milžinišką burį mūsų brolių Amerikoje, tai jau vertėtų skaityti sąnarius dešimtimis tukstančių! Teisybė, dar tik treti metai kaip Susiv. L. A. išiliosavo iš po kunigiškos letenos, o mūsų turtas per kelioliką metų sudėtas dar ir dabar jų rankose guli! Dabar mes, be jų globos, nuveikėme daugiausia vienus metus, kaip galėjome nuveikti į dešimtį metų budami po jų jungu. Apart to, dar ir dabar kunigėliai ne duoda mums ramumo. Kenkia mums, kur tiktai galėdami, kaip tai: keikia mus bažnyčiose ir nuodėmklausinyčiose, ardo intrigomis mūsų susirinkimus, denuncijavoja mus policijai, apšaukia mus anarkistais ir tt. Visi dar pamenam atsitikimą pereiną rudeniį Elizabeth, N. J., kur S.L.A. kuopai parengus višias prakalbas, kunigas Ž. su p gelba tulų biznierių užimanė tą pakrikdyti apskūsdamas policijai, buk tai busęs susirinkimas anarkistų. Nors susirinkimo neįstengė už-

drausti, bet policija' atsiuntė du detektivus (policijos šaipus) daboti anarkistų. Supraskime: ant pakalbų dalyvavo Susiv. L. A. prezidentas, vice-prez., ir dar buvo laukiama centrališko sekretoriaus tai ir nedėvai, kad kunigėlis pasišaukė net policiją, idant toki anarkistai ne išgriautų Elizabeth'o miestą iš jo pamatų! Tai mūsų kunigėlių etika, apie kurią gali svarstyti tik Lietuvos pie menėliai. Bet mes ant visų tokių provokavojimų, zaunų, denuncijacijų ir kitokių kunigėlių apšmeižimų visai nepaisom. Tylime ir dirbame. Nes dėl keleto tokių priešginių (carukų) nepritinka mums su savo broliais niekintis ir plustis. Ateitis nuspręs mūsų darbus. (Kunigėliai nepraleidžia mažiausios progos ardyti Susivienijimą. Antai Pittstone kun. Sedvydis kalėdodamas tulus baugino už prigulėjimą prie Susiv., sakydamas, jog pasimirus nepriims jų antkapinių R.).

Godotinos kuopos bei draugystės! Teiksitės atkreipti savo atydą labiausia ant čėdijimo Susiv. kasos, kad nedaryti kokių pašalinių išlavimų, iš sudėtų po smertinėms pinigų. Pagal dabartinį skaitlių sąnarių ir stovį kasos, maždaug išpucla ant sąnario po \$2,50 o ant 4000 sąnarių skaitant po \$1,50,00 posmertinė, reikia kapitalo \$600,000,00. Svajojimai statymo prieglaudos namų, emigrantų namo, pirkimo farmų ir kitokių tautišku institucijų tai dar peranksti. Ant tokių reikalų turėtume dėti extra-mokestis, ir teip butų sunku užlaikyti, nes per mažai mus sąnarių dar yra. Ant pereinio Seimo tiek buvo tokių užmanymų, kad ir milijoną dol. galima buvo paskirti, tai gi toki užmanymai tik laiką gaisina ir turėjo likti bergždžiais. Susiv. Seimas jei bent gali paskirti, tai kiek mokslaeiviams, arba kokią knygą išleisti savo kaštais.

Ant šio Seimo bus svarbiausių apsvartymų reikale sudrutinimo kasieriaus kaucijos ir padidinime mūsų kapitalo kokiais nors procentais.

Reikalinga paminėti ir apie mūsų lenkbernius. Ant pereinio lenkų (Związek N. Pol.) XV seimo, mūsų lenkberniai po vadovyste p. Eidimto užgėrė tulas rezolucijas be jokios lietuvių žinios (Ant kurių nieks nepaisė. R.); pasiremdami jie ant visokių lenkiškų „šventų dokumentų“, Liublino Unijos, „lenkiškų“ kultūrų ir tt. tvirtino buk, ir dabar lietuviai gatavi esą vėl susidėti su lenkais ir eiti politiškame gyvenime išvien. Ant tokio begėdiško lenkų užgėrimo ir lenkbernių pasirašymo, pirmiausia aštriai atsiliepė „Lietuva“, buvo rašyta ir „Vienybėje“ apie tai. Brooklyno Susiv. kuopa pakėlė viešą protestą, o lenkiškame laikraštyje „Amerika“ Nr. 49 patilpo aštri kritika, parašyta p. St. Osado, po antraš: „Litwini kpią z nas“ (lietuviai juokiasi iš mūsų). p. Osada pasiremdams ant „Lietuvos“ kritikos, ilgam savo išvadziojime darodo ir pripažįsta lietuviams teisybę. Nupeikęs lenkų (Z. N. P.) seimo nutarimą ir pasirašiusius lenkbernius sako, kad pasirašiusie jie ne lietuviai, bet lenkai (Jis biskį tame klydo, nes pasirašė gryni lietuviai, tik, zinoma, parsidavėliai lenkams. R.). Girdi, anot „Lietuvos“, jei mažiau pažįsta liet. reikalus, negu kiti čėiai, kaip tad jie drįso reprezentuoti Amerikos lietuvius visai be jų žinios ir nepri gulėdami į jų organizacijas?! Teipos gi nupeikė p. Osada abelną lenkų politika link lietuvių ir rusinų, kur lenkai vis svajoja apie ant supuvusių pamatų statymą ponų gadynės „Polską“ ir nori buti ponais ne tik ant savo kaimiečių, bet ir ant lietuvių su rusiniais. Ant tokių lenkbernių bei lenkų Związko nutarimų mums iš-

puola ant savo Seimo užprotestuoti, nes jei tylėsime ant tokių mus tautiškų įžeidimų, tai ką pamislys mūsų tautiečiai pusiau sulenkę ir lenkiškai kalbanti, o teip-gi ir patį rimtai mislyjanti lenkai? Mislys, jog iš tikro jau mes tautiškai užmigę ir ant kiekvieno pirštu pamojimo akiai lendam į lenkų maišą! Mes ne niekiname lenkų tautos, nes ir jie jie tą patį jungą ne laisvės velka. Ne niekiname ir jų Związko, nes ir jis turėjo tokias pat kliūtis su kunigais, kaip ir mūsų Susiv., ir ne norim lenkams kenkti; lai tik lenkai neskriaudžia mūsų! Mes, lietuviai, simpatizuojame Kišnevo iškerstiems per maskolius žydams, atjaučiame finams, armėnams ir kitoms carizmo spaudžiamoms tautoms. Simpatizuojame net tolimai rytinės Azijos tautai Japonijai, kuri drąsiai kariauja už savo ir savo kaimynų laisvę, su mūsų tironu maskoliumi, kuris ir tų mėgina uždėti savo leteną ant ne kaltų žmonelių. Tai gi mes su lenkais nesibaidome dirbti iš vieno ant politikiškos dirvos, nes turime tą patį priešą, bet ne su skriauda mūsų tautos, tik rokuodamiesi kaipo lygūs su lygiais!

Viso labo linkiu savo tautai ir Susiv. Liet. Am., su godone
Vincas Ambrozevyčia,
 Vice-prezidentas S. L. A

Szvente 1-mo geguzės!

Malonus draugai ir draugės—darbininkai! Jus žinote, kiek daug esate riversti par metus apvaikštinėti įvairių švenčių, tai tikejimiškų, tai įvairių valdžios bei kapi'alistų apaštaly. Bet atminkite, mieli broliai, kad jūs jas apvaikštinėjat dėl visai jums nežinomų ir nieko jums gero nepadariusių seniai mirusių žmonių. Ar pamislyjot bent sykį, mieli broliai, kad jūs turite ir savo šventę, kurią turite pasirupinti kuosiškilingiausiai ją atšvęsti?!

Ta šventė—1-ma geguzės. Tą šventę apvaikštinėja jau nuo daugelio metų visos pasaulės vargdieniai—proletarijai, ją apvaikštinėja nuo keleto metų jau ir mūsų mieloje tėvynėje, kuri beveik kiekvienam mieste neapsieina be praliejimo ant gatvės grindžių mūsų brolių kraujo. Vienok jie švenčia! Lieja kraują, aukauja gyvastis ir, švenčia! Didžturčiams, carams, kunigams ta šventė baisiai nepatinka, ir tų, kur ant vargdienių kaklo dar viešpatuoja „nagaikos“ ir rykštės, bus ir šįmet plakimai, šaudymai, badymai ir kitoki malšimo pragumai, teip paprasti despotizmo viešpatystėse. Mes gi, Amerikoje gyvenanti lietuviai, nuo rykščių ir šaudyklių esame liوسي. Parodykim tad mūsų solidariškumą su broliais kovojančiais prieš vergiją!

Draugai ir draugės! Jūs bitį, kurios sunėsite tiek medaus tranams ir veltėdžiams ir kurie jus niekina ir mina po kojų—pamislykit apie save ir savo buvį! Gana mums, broliai lietuviai, bemiegoti tame fanatizmo ir apjakimo letarge! Eikim visi apvaikščioti savo šventę 1-mos geguzės! Susivienykim toje dienoje su visos pasaulės darbininkais einančiais gatvėmis ir šaukiančiais: „Tegyvuoją liuositybė!“

Brooklyno, N. Y., Lietuvos Sunų d-stė šiuomi užkviečia kuoskaitlingiausiai susirinkti visus vietinius lietuvius ir lietuvaites ant apvaikščiojimo darbininkų šventės, 1 d. geguzės, kurs prasidės 3 val. po pietų prakalbomis ir deklamacijomis po Nr. 103, ant Grand str., Brooklyn, N. Y. Įzengadykai. Užkviesdami, pasilikam su guodone
L. S. Dr. agitacijos komitetas.

Nuo Redakcijos.

Už korespondencijas ir apgarsinimus „Vienybės“ redakcija neatsako.

Kur lietuviai senovėj gyventa?

*Patrijotiškas istoriškai-
 arkeologiškas ištyrinėjimas.
 Parašė NN., D. M. (tai yra
 D-ras baltosios ir juodosios
 magikos), prof. nesančio uni-
 versiteto, sąnarys busenčios
 lietuviškos akademijos ant
 Marso ir Mėnulio ir tt. ir tt.
 Bitėnai, 1903 m. Kaštais Lie-
 tuviškos Etymologiškos Gil-
 tinės Draugystės.*

Autorius tos brošiurėlės apgaili stoką kritikos lietuviškos literatūros, su kuomi reikia sutikti. Nebunant joje mūsų Ščedrinų, Sviftų, Servantesų (maskolių, anglų, ispanų kritikai) tokią vietą bando jis užimti. Mūsų „kritikui“ visai nepatinka raštai Basanavyčiaus, Šliupo ir k. p., kuriuos jis skaito „apsvaiginančia protą“ „sriove“. Vienok užmišo, vyrukas, jog kad buti kritiku, reikia pačiam buti gerai apsipazinusiam su šaka kritikujamo dalyko, ir jog dėl kritikos visiškai neužtenka paminėti, jog visos tautos mėgino išvadžioti savo paėjimą nuokokių augštai stovėjusių senobės tautų; savo išsitarimu, buk savo ištyrinėjimuose „svetimtaučiai prisilaiko kitioniškos—antropologiškai—etnologiškos metodos“, priešingo; lietuvių lingvistiškai—kulturiškai—išlenda kaip yla iš maišo. Anaiptol niekas negali pasakyti, jog Basanavyčius, Šliupas naudojosi viena lingvistiška metoda. Autorius užmiršta, ar nežino, jog Lebockas, Tailoras, Lipertas ir kiti mokyti svetimtaučiai, apie kurių mokytumą nieks neabejoja, naudojasi ta ja pačia metoda kaip ir Basan. ir Šliupas, t. y. metoda lingvistiškai—kulturiškai—etnografiška, kuri yra dalimi antropologiškosios. Berods Basanavyčiui ir Šliupui galima užmesti stoką antropometriškų ištyrinėjimų. Vienok nesinaudojimą taja labai svarbia suradime tautų metoda galima

anudums atleisti, nes vis-gi jie darbuojasi ir moksliskose šakose. Bet, kaip atleisti neapsipazinimą su tuomi dalyku kritikui?! Juk, jeigu butų jis apsipazinęs bent su garsiu anglų antropologu Tailoru (Tylor) ar lenkų Krzyvickiu, būtų dasizinojęs, jog anudu antropometriškai—kulturiška, t. y. antropologiška metoda tą patį, ir dar drąsiau, tvirtina, ką ir Basanavyčius su Šliupu.

Nenorėčia čia plėstiesi apie tikrai moksliskus pažvilgius svetimtaučių mokyty, einančių pagreta su Basanavyčiumi bei Šliupu, bet kadan gi autorius tvirtina, jog jiedu tą kiteip sprendžia, kitioniška metoda naudojasi, tai turi parodyti, jeigu ne jiems, tai savo skaitytojams tos brošūros, ką kalba apie lietuvius tyrinėtojai kalbų, kultūros, antropologijos (metrijos).

Jau seniau visi antropologai pripažino, jog arišką kalbą, t. y. kalbas visos Europos iš dalies ir Azijos, suteikė šviesplaukių rasa, bet ir dabar tebesiginėja, katrodvi iš šviesplaukių rasų, ar ilggalviai, ar trumpgalviai. Bet didesnioji dalis vėlesniųjų mokslinčių, pasiremami ant energijos, neramumo, neužsiganėdinimo (Krz. 219-220), ant platesnių reikalavimų (Tail. 320), ant protiškų spėkų (lietuvių, Tail. 227), ant to, jog didžiausi dalis genijų *) (Tail. 285) buna trumpgalviai—blondinai (pagal klasifikacijos Krzyvickio, jie priskaityti prie ilggalvių)—pripažįsta paskutiniuosius, o trumpgalviais, šviesplaukais buvo ir yra lietuviai**), jais buvo keltai (dalį Galų, umbrai, kimbrai, akada).

*) Tarpe jų Gete ir Liuteris, Ib. 227.

**) „Daug lengviau daleisti, jog ilggalviai miškiniai Baltikos pamaro įgyjo arišką kalbą nuo savo trumpgalvių kaimynų—lietuvių“ Tail. 243.

Trumpgalviai blauzdunai state staibuotus triobėsius Italijoje, Sveicarijose, Bavarijose, Dakijoje, Trakijoje ir Lietuvoje (Tail. 211, 235); tokie triobėšiai ežero Laibach (Panonijoje) tapo apleisti tik bronzos periodu, kuomet toje vietoje gyveno istoriškai „latovici“ ir iš kur rodosi tame laike išsikraustę Italijoje umbrai (T. 237). Jie statė dolmenus, mirenus ir prekiaavo tarp kitko gintaru pirma pounikų su Kreta ir kitais kraštais. Taigi jie buvo pirmiausia auklėtojai Europos kultūros; seniausi dokumentai civilizacijos irgi atrasti ne Azijoje, bet Europoje (T. 17). Augšta civilizacija Babilono ir kitų semitiškų kraštų išsilavino iš atkeliavusių tų 7000 m. atgal keltų-akkadų *) (T. 240). Ta rasa dar 15 ir rodosi 25 šimtus metų pr. Kr. gimimą pasiekė Aigypso, Gibraltarą ir tt. (Krzyv. „Ant.“, 219 p.). Kadangi yra žinoma, jog kalba labiau civilizuotos tautos ima viršų ant kalbos necivilizuotos tautos (T. 143), tad ir reik jau laukti, kad trumpgalviai šviesplaukiai, kaip civilizoti, užmetė savo arišką kalbą nešviesplaukiams—trumpgalviams ir ilgagalviams juodplaukiams. Ir ištikrųjų Peše (tur but Pešelis, Oskaras? R.). Fišeras, Tailoras ir nekurie kiti mokytį svetimtaučiai tėvyne ariškų kalbų skaito Lietuvą (Tail. p. 15). Renka išved slovenišką kalbą iš prasiplatinimo lietuviškos kalbos tarp suomių (finų); Mueller, Latum ir kiti atranda lietuvišką kalbą nejaupesne už sanskritišką kalbą, skaitomą dar ir dabar kitų seniausia ariška kalba (Tailoras 230,

*) Gali but ir sumerių ar cimerių, nuo kurių vardo Pietinė dalis Babilonijos yra vadinama Cimerija ar Sumarija. Kaip akkadai taip ir sumeriai nebuvo gentys semitiškos ir jiems priskaito išmislijimą smailaženklinės rašmenės. Pr. Red.

232, 234, 257, 259, **) 293).

Teip taria svetimi mokytį—tarpe jų ir antropologai. O mokslas antropologijos esti labai jaunas, ir kad jis jau daug tamsių pėtmų ištrynė, tai tuom svarbesnis tas mokslo šakos uždavinys. Istorija yra labai sena, bet kiek jau nauji ištiriami kalbų, mythologijos, kultūros ir tt., kuomi užsiima Basanavyčius ir Šliupas, apšvietė žmonijos praeitį, ir nurodė daug didžių senobės istorikų apsirikimų!

Vienok mūsų „kritikai“ visai nereikalinga laužyti galvą antropologijos mokslu; tai dėl jo „bledinga sriovė“. Jis, matomai, norėtų, kad mūsų mokytį užsiimtų kitokiomis mokslo šakomis. Bet, jeigu teip, tai nereikėjo daryti teip neteisingo išsitarimo ant jam negeistinos mokslo šakos! Ne kritikuoti jam ją išpuolė, bet sakyti, kad ji mūsų laikuose neproduktyviška, ar kiteip kaip. Uždaviniu savo „kritikos“ autorius minėtos brošiūrėlės pastatė atitraukimą Basanavyčiaus, Šliupo ir skaitytojų jų raštų nuo „apsvaiginančios protą“ „sriovės“. Matyt, jis nežino, jog kas kam yra pasišventęs (o pasišventimas mokslui, man rodosi, gali buti tik tai naudinga ir garbinga), tai tokio žmogaus neatitrauksi nuo jo pasišventimo; užvis, man rodosi, mažiau gali pasitikėti mūsų „kritikas“ ant savo „metodos“. Ar pasiekia jis savo „metoda“ pastatytą uždavinį? Misyju, jog visiškai ne. Daleiskime, nors ir iš nekuomet nebuvo rašęs apie panašius dalykus, ir tik dabar priverstas buvau atsitraukti nuo paprastų užsiėmimų.

**) „Sunku tikėti, kad teutoniška kalba (Vokiečių, f. izų, švedų. Ant.) pametusi pirmiausias fleksijas, kurios laike savyje teip daug lietuviškų žodžių ir išbiaurusi senobės fonologiją, galėtų perstatyti motinišką kalbą, iš kurios galėtų paeiti lietuviška; tuomtarpu visiškai negalima atmesti sąprotavimo priešingo“.

Mūsų „kritikas“ sako: Daug sausan vartojame čionai išjuokimo, satiros, parodiją, maišydami teisybę su išmislu, lai atskiria skaitytojai.—Ar begali buti lengvesnis budas?! Beabejonės, menkai susipažinusiems su mokslu ta metoda atskančiausi, ką neparašysi—lai atskiria skaitytojas „teisybę“ nuo „išmislo“. Ir ištikrųjų jo brošiūrėlė tilpsta daugelyje vietų toki išsireikškimai, kuriuose nelengva atskirti „teisybę“ nuo „išmislo“, ypač nepripratusiems prie skaitymo. Tokiais, pav., yra ant 4 psl., kur galima pamislyti, buk ne kunigų, ne valdžios negali peikti; 12 psl.—apie Kotrę ir Napalijoną; psl. 27 išsina, buk negali buti atrasta ant mėnulio daugiau oro, negu ligišiol yra atrasta. Jo „kritikos“ metoda atsizymėjo tiktaibiaurumu mislių, kurios stovi žemiau visokios kritikos. Už teks tiktaip paminėti apie tas vietas, kur jis kalba apie kelines ir sijoną, Dovidą ir t. p.

Abelnai ta brošiūrėlė patilps skyriun „šundliteratur“ lietuviškos literatūros ir todėl galima tik patvirtinti, jog savo prisidėjimu prie jos tik pabaurino. K. K.

Isz visur.

Neseniai Vienos universitete tarpe studentų slovenišką kilmes ir vokiečių įvyko smarki muštynė, kuriai pradžia davė tuli jau seniai varomi ant tautiškos papėdės ginčai. Slovenai tapė smagiai sumušti, ir keletas čekų studentų paojingai sužeisti.

Maskoliškas revoliucijinis laikraštis „Iskra“ praneša apie demonstracijas, kurios neseniai atsibuvo Batume, ant Kaukazo. Sulig minėto laikraščio, valdžia 6 iš demonstrantų areštavojo ir nuzudė. Demonstracijoje dalyvavo apie 100 ypatų—armėnai ir gruzinai.

Baisingos žinios pareina iš Pietvakarinės Afrikos, kur įpykinti juodveidžiai nežmoniškai naikina ir žudo vokiečius kolonistus, keišydami jiems už pirmiau sau padarytas skriaudas per Vokietijos kareivius ir šaip jau įvairius baltaveidžius—ekspluatatorius.

Norvegijos valdžia daleido moteriškoms užimti visokius viešpatystės urėdus, išimant dvasiškių, policijos, kareivijos ir pasiuntinystės.

Egipto priedvariniuose hedyvo (sultano) rateliuose užgimė smarki agitacija sutverti parlamentarišką šalies valdymą, kuris menama sutaisyti ant pavyzdžio Prancuzijos deputatų kambario. Žinoma, tas užmanimas sutiko daug ir priešų, bet kas dyvyna, tai kad pats hedyvas tam prielankus, ir, reikia tikėtis, kad tos permainos Paraono namuose įvyks.

Odesos policmeistras apskelbė, jog visi platinanti klafdzias žinias apie karės ir valdžios izdo stovį kalbą, raštais arba spauda—bus baudžiami kassykis 500 rublių baudos ar 2 savaitėms kalėjimo.

Besarabijos gubernatorius Urusov išdavė tokį pat padavyjimą gyventojams Kišnevo, kur „viena pusė gyventojų šiaušiantisi prieš kitą“. Matyt, kad caro tarnams daug geriau šiaušiasi ant galvų plaukai, matant įavojingus despotiškai valdžiai apsireiškimus.

Itališki laikraščiai praneša, jog paskutiniu laiku Italijos valdžia pradėjo rengti ir stiprinti savo laivyną, kurią ketina išsiųsti į turkiskus vandenus. Tie patys laikraščiai tvirtina, kad jeigu Balkanuose iškilis kokie nors sumišimai, Italija imsianti juose nepaskutinį dalyvumą.

Herbert Spencer.

(Pagal P. Krapotkin'ą)

(Tąsa).

Kaip kad Darwinas, kaslink sveikatos jis buvo „nusilpėliu“. Bet dračiai laikydami tam tikros fiziškos ir dvasiškos higienos, čėdydamas savo pajėgas, jis įstengė valioti šitą milžinišką darbą.

Jis iš tiesų parašė pilningą sistemą synthetinės filozofijos, apimančią iš pradžių fizišką ir chemišką spėką; potam gyvatą nesuskaitomų saulių, kurios nešiojasi po visatą ir ar taipermanose ar griuvime randasi; potam evoliuciją mūsų saulinės sistemos ir mūsų planetų. Iš to susideda „Pirmieji principai“.

Potam seka „Principuose Biologijos“ aprašytoji evoliucija gyvūnų ant mūsų žemės. Tai yra labai technišką veikalą, į kurį Spenceris įpynęs yra daug savo paties darbo ir kuriame jis parodo, kaip veikiant chemiškoms spėkoms turėjo atsirasti gyvastis ant mūsų žemės; kaip per mažus susikrovimus mikroskopiskų cellių turėjo laipniškai išsikivinklioti visas neapskaitomas visokeriopumas augalų ir gyvūnų, nuo prasčiausių iki sukrautiniausių. Dėl perzvelgimo dalies šito pastebėtino veikalo galima paimti prieinamą parašytą, puikią mažą knygutę Ed. Perrier'o: „Kolionijos gyvūnų“. Čia Spenceris iš dalies yra pralenkęs Darwiną; ir nors jis toli-grazu neturėjo anų žinių, kurias turėjo Darwin'as, ir kožną klausimą neišgvideno teip iš padugnių, kaip kad Darwin'as darė, vienok jis iš kitos pusės pasikeldavo karais iki tolesnių ir teisingesnių visumos nuožvalgų, kurių neįtėmyjo jo didis sągodynietis ir mistras.

Anot Spencerio naujos veislės augalų ir gyvūnų pirma pavįsta, kaip Lamarck buvo sakęs, iš tiesioginės įtekės apyrbės ant ypatų (individuūmų). Jis tai vadino tiesioginiu prisitaikiniu. Šitos naujos atmainos, ar jos įvyktų per sausumą ar drėgnumą, šaltumą ar karštumą klimato, ar per budą maitinimosi irtt. — jeigu jos yra rusčios ant tiek, idant galėtų buti naudingos kovoje už buvį — pavelyja ypatoms, kurios jas turi ir kurios to gi dėl yra tinkamiausios, pergyventi ir palikti šulnius įpėdinius. Tą tad pergyvenimą šulnių Darwin'o Spenceris pavadinou „užuolankiniu (indirektišku) prisitaikiniu“.

Šitoji dviguba kilmė veislių yra įviešpatavusia moksle pažvalga. Pats Darwinas skubinosi ją priimti.

Sekančioji dalis filozofijos apima

„Principus psychologijos“. Čia jis pilningai stovi ant materijališkos papėdės. Rods jis ueistaria žodžio materijalizmas, vienok, kaip kad Bain, jis butinai atsisveikina su visa metaphyzika, su dušia ir, kas dar tų nebutų. Jis padeda pamatą dėl materijalistiškos psychologijos. Potam jis suteikia mums „Principus Sociologijos“ — papėdę draugijos mokslui, paremtą, kaip kad Comte buvo išvydęs, ant laipsniško išsikivinkliojimo papročių ir įrėdnių.

Ir galiaus jis paduoda mums „Principus Ethikos“, beje dorumo. Dvi dalys, šito veikalo, „Evoliucionistiškoji dorybė (moralybė)“ ir „Globa teisingumo“, yra ganėtinai žinomos.

Tokiu budu mes turime pilningą sistemą evolucionistiškos filozofijos.

II.

Spencerio filozophija.

Visa Spencerio filozophija, drauge imant jo „Principus Ethiko“, yra suvis valna nuo krikščioniškos įtekės. Tati daug ženklina. Jeigu atsiminsime, kas šiadien tik nėra rašoma apie filozophiją, o ypač apie dorą, po įtekme krikščionybės, tai mokėsime apiprekiuoti Spencerio patarnavimą.

Niekas pirma jo nebuvo mokėjęs nupiešti absoliutiškai *agnostišką*, nekrikščionišką sistemą visatos, organizmų, žmogaus, žmogiškų draugijų ir jų nuomonių apie dorybę. Dėl Spencerio krikščionybės yra tokia pat religija, kaip kiekviena kita: gimusi iš tų pačių prietarinių papročių, iš paties prisibijojimo gamtos atsitikimų ir iš tų pačių teikų, kurios vos kaipo buitys istorijoje žmogiškos draugijos turi aktyvumą — tokios pat vertės kaip teisdarysta „laukinių žmonių“ ar apeigos jų susiporavimų, kurių jis tyrinėja šaltinį išsiplėtojimo. Net kur jis šneka apie dorą, jis labiaus interesuojasi apie kiltį ir išsiplėtojimą tulo papročio arba principo doros, negu apie ypatas, kurias kunigai mullo ar šamanai (žyniai „laukinių žmonių“) mėgia garsinti kaipo įsteigtojus tokių religijų ar tokio doros pamokinimo.

Vienok Spenceriui truksta dvasės užpuolimo, kovojimui drąsos. Jis subudavojo savo sistemą visatos be tvėrejo, vienok butų mieliaus buvę žiurėti, jeigu ji butų išgriovusi prietarus, kurie temdina žmones ir juos trukdo pasisavinti jo sistemą. Spenceris praeina pro juos tylėdamas, arba bent žodelį paniekinimo dribtelėjęs.

Spencerio stilius yra kartais sunkus. Labai tankiai neuztenka jo atrodymų mūsų pertikrinimui. (Tą pasargą jau Darwinas buvo padaręs).

Toliaus bus.

Šauni mисле!

— Aš niekaip nesuprantu, kaip tai Dievas galėtų, kaip kiti mėklina, buti, buk visagalingiausias?

— Kaip tai? Dėlko nesuprasti?

— Man rodosi, kad nė šėip, nė teip, kad ir čia kasžinką — jis negal buti visagalys.

— Ir tai dėl ko?

— Teip: kad Dievas negali sutverti akmenį, tokį, kad jo pats nepakeltų?

— Kaip tai negali? Kaip tą suprasti?

— Na-gi, jeigu jis, daleiskim, galės sutverti tokį akmenį kad pats nepakeltų, tai jis nebus visagalys, kadan-gi jo nepakels, o vėl, jeigu tokį sutverti negalės — nebus teipat visagalys, kadan-gi tą nesutveria; jeigu jis butų visagalingiausiu, tad turėtų, viską galėti? Ar ne?

— Ka-ka—a—ka-ka-ka! — pasileido. — Čia, brolyti, puikiai sumastėi, puikiausia: jeigu susitvers — nepakelia... tai nevisagalys — visagalys pakels! Kaip žmonės sako, visagalys jis esant, tat iš savo begalybės turėtų galėti viską beskyriaus, o tame ir viską pakelti, teipat; tuomet, sprendžiant, ant to besiremiant, sutverti tą, ko nepakeltų — negali! A? ar ne dailu!

— Bravo! — atsiliepė balsai iš visų užkampių — bravo! Tą sutverti, ko pats nepakeltų — negali: nevisagalys!

Kartus.

Lietuvizka-Ruska aptieka.

257 Hanover str.

Boston, Mass.

Turime pilnai aptiekorišku tavoru kaip krajėvu teip ir užrubežinių. Aptiekoje visados randasi daktaras kur duoda roda višokiosė ligose bė jokos mokesties!

Lietuviu tauta

senoveje ir sziadien.

Parašė J. Sliupas, M. D.

(Tęsa.)

Seniaus valgė teip gi arklieną, o iš kumelpienio darydavosi gėrimą, kurį pirm gėrimo pašventindavo. Tą gėrimą („paskailės“) raugino, pridėdant galvijų kraujo. Anot Wulfstano, kumelpienį gėrdavo didžiunai. Gėrė teip gi alų (miežinį ir sambrinį) ir midų. Buvęs gėrimas greitai nugirdantis — paskailės. Kunigai, moters ir ligoniai gėrdavę mėcionį (virala iš kruopų, medaus ir šaknių). Pasakos sako apie baltą dievų gėrimą. Gėrimus užtaisydavo dėl kvapsnio ir sveikatos žolėmis ir šaknimis. Gėrdavę dar krusinį iš uogų padarytą, ir beržų bei klevų sulą.

Kryžėiviai rado Prusus mokant kepti duoną ir visokias sikes; Lietuviai nuo senovės vartojo mieles.

Valgiai paprasti buvo: mėsos, rukintos ir dziovintos žuvis, kiauliena, žvėriena, parengiant su šaknimis brangių žolių. Kėpdavo vatulus. Virėdavo sriubas, bembrotą ar hėbrę (sriubą iš alaus); darydavosi duonienę arba ubagienę; iš mėsos ar žuvies darydavo drebilius; iš kraujų virėdavo juką; dirbdavo dešras, vėdarus, raumenines. Netruko kepanių. Baigdami valgius, ant užsikandimo turėjo smagurius ir smaltumus.

Prie židinio šviesos ar prie balanos (šakalio) žiburio perleisdavo ilgus vakarus ir keldavo pokylius. Valgydavo apart pusryčių, pietus ir vakarienę; dar kartais — priešpiečius ir pusdienį arba pusiau vakarį. Apart degančio šakalio, įkišto į plyšelę pečiuje ar žibintuve, Lietuviai liedinosi žvakes iš taukų. Sudynai dėl valgio ir gerimo buvo įvairūs; prasčiausi — puodai, kuriuos dirbo nuo senovės Lietuvos puodžiai. Vartone bliudų atėjo, matomai, per įtekmę Rusų. Gėrdavo iš taurių arba ragų. Indai buvo pagražinti ir visokių pavidalų. Ant kieto patalo jie gulėdavo, arba ant skurų žvėrių, ypač meškų.

Prastos buvo teip gi Lietuvių drapanos. Skuros žvėrių, gausiai besirandančių giriose, suteikė pirmutinį parėdą, pirmą lengvą apvaskalą. Biednesniejie dėvėjo angštą iš drobės ar trinyčio rubą, turtingesniejie drabužį iš prastos baltos gelumbės, persijuosę su diržu, sermėga siekė iki kelių. Kaklas, krutinė ir galva vasarą pasiliko neuždengti; tik žiemą nešiojo lapines ir šiltą augštytyn nusimaunančią kepurę su atraitomis ir kabančiomis ausimis¹⁾, o kailiniai ar pamuštiniai, į kirbus susiuti, gynė nuo šalčio. Plačios kelinės siekė iki kelių, kur pakelemis, raikščiais, užrišamos buvo. Kojas dengė autai su naginėmis ar vyžomis. Sopagus ir kurpes, čebatus ir čeverykus, ypač klumpes turbut, nuo senovės mokėjo avėti. Vyriški rubai turėjo kišenes ar delmonus, ir perjuosiami buvo su juosta ar diržu.

Moters nešiojo ziedus, minimus dainose, teip gi kareiviai ar kiltesni žmonės; todėl ir vienas pirštas buvo ziedutinis (bevardis); štai vardai pirštų: nykštis, smagurys (smilius), vidutinis (didysis), ziedutinis (bevardis), galinis (mažasis pirštas).

1) Kaip kur Lietuviai dėvėjo „neromkes“, vilokines kepurės, kurias sunku būtų perkirsti su kardu.

Parėdai moterių buvę gan gražus. Lininis, pilkas sijonas siekė iki kulkštirų; visoki buvo galvos apdangalai, pakalkės, papetės (gorsetai), ir padurkai. Teip gi veidą slėpdavo po uždangalu. Gelumbę iš užrubežės ar mainydavo ant kailių, ar imdavo kaip duonį (pvd. nuo Mozurų). Apart papuošalų iš gentaro, nešiojamų ant kaklo ir krutinės, turėjo dar stugas, sagtis, auskaras, karolius, prisagėles, ziedus, apirankes, skaistvarinius lenkiugėlius. Teip gi vyrai nešiojo tulus pagražinimus ant rubų: apkritus mazgelius, maknas (kunigai), spruduklius ir tt. Moters ant galvos dėvėjo skaras, kykas buvo po smakru susegamas. Ištekėjusios nešiojo nuometus, ir margines, susegamas ant dešiniojo peties. Jupas apsiuvinėjo apvadais, atraitomis, ant kojų avėjo autus ar čiulkas (pančekas). Mėrgos ant galvų dėvėjo rutų vainikus, į pynes pynė kaspinus ir žibančius šniurelius. Ant viršutinės drapanos ir ant rankovių kabėjo skambaliukai. Vyrų marškiniai buvo prarėžti iš priešakio, su augšta apikakle; apatinės kelinės autais priautos; augštą, trumpą rudinę, be rukšlių, susegamą iš priešakio segučiais ar sprudukliais. Kartais dėvėjo kailinius iš avikailių išvirkščius. Kareivių rudinės būdavo navatnai pieštos. Galvas pridengdavo šelmais, kepurėmis, nuluptomis žvėrių makaulėmis ar pasiutomis kaip baidyklės; gauruotomis iš viloko kepurėmis, šiaudinėmis skrybėlėmis. Smailios kepurės su kabančiomis ausimis yra labai senos. Kunigaikščiai pastarų laikų Lietuvos, ant abrožų, yra piešiami su augštomis, lyg cukraus galvos, koniškomis kepurėmis.

Linai nuo senų senovės buvo auginami, už tai ir drobė buvo paprastu audeklu dėl drapanos. Ažuot pinigais, mokėdavo drobę į šmotus sukarpytą, kiek užtenka dėl pasiuvimo vienu marškiniu („stuomu“).

Plaukus kirpdavo tik tai nevalniukams, kudikiams apeigoje pakirpimo ir maršionis prieš liubo ant ženklų padonystos; kiti nešiojo ilgus kaip valni žmonės. Usus ir barzdas skuto iki viduamžiui, o į senatvę užleisdavo.

Dėl vigados turėjo Lietuviai vėduokles ar dumtuves. Kaurai ar divonai ėjo iš svetur. Kvepalus, dėl pasikvapinimo, gaudavo turbut iš žolių.

Lietuviai labai buvo stropūs žemdirbystoje. Pasakos apie Kruminę, apie sėklų prisiuntimą gilės kevalė į Lietuvą, liudyja senovybę to jų užsiėmimo, kaip ir kalbos turtingumas orės dalykuose.

Žiame visatinai smiltėta, molėta ir akmenimis pabarstyta, reikalavo sunkaus darbo, idant pagerinti ukę. O tokių pagerinimų Lietuva nuo senovės daug pažinojo.

Tarpe sėklų Lietuviai nuo senovės žinojo: rugius, purus, kviečius, miežius, avizas ir grikius, linus ir kanapes, žirnius, sorus ir laisius. Jau Pytheas mini darbštų žemės apdirbimą ir apie gėrimus iš javų daromus. Teip gi Tacitas rašo, kad Aistai mokėję žemę išdirbti. Iš Erazmo Stellos galima būtų dasiprotėti, kad vėliaus vainų ir sukiršinių dėlei žemdarbysta turėjo žemyn nupulti.

Lietuviai javus mieravo purais, puspuriais, setuvėmis ir tt. „Kartis“, „ketvirtis“ ir tt. jau turbut nuo susiedų tapė paskolinti.

(Toliaus bus.)

Nauji raštai apie lietuvius svetimose kalbose.

A. Bruckner — *Starożytna Litwa*. 150. Warszawa, Kruca 44.

M. Federowski — *Lud białoruski na Rusi litewskiej* Tom II. Akademia Umiejętności w Krakowie.

Susirinkimai.

Brooklyno 3-čia kp. „Aušros“ dr-tės laikys mėnesinį susirinkimą nedėlioje, 1 gegužės, p. Draugelio salėje, 73 Grand str., Pradžia ant 7 vakare. Visi sąnariai yra užkviečiami pributi kad užmokėti savo mėnesines ir apsvarstyti reikalus dr-stės. Teippat yra užkviečiami visi lietuviai ir lietuvės norintieji prisirašyti prie „Aušros Draugystės“.

Komitetas.

Shenandoah, Pa., extra-meetingas, 23 k. S.L.A., 1 gegužės, 3 po pietų, Wilkinsono svetainėje—Main ir Lloyd str. Užprašome visus sąnarius, nes reikės apsvarstyti svarbus reikalai, apie ateinantį seimą. Teip-gi bus priimami ir nauji sąnariai. Sekr. A. Jurevčičius.

Minersville, Pa., S. L. A. 13 k. 1 gegužės, p. J. Lietuvniko svetainėje, 2 po pietų. Nuoširdžiai užprašome susirinkti visus sąnarius, bus svarstymai apie ateinantį seimą.

Sekr. J. Ramanauckas.

Lietuviškai-lenkiško polytiško Kliubo bus laikomas 1 gegužės, 2 val. po pietų, svetainėj Kliubo, po Nr. 136 E. Main str., Plymouth, Pa. Užprašome reprezentantus polytiškų kliubų pributi ant susirinkimo.

Komitetas.

Pranešimai.

Pranešu visems guodotiniams lietuviams, kurie turi reikalą su manim susirašinėti, jog aš permainingai savo adresą.

Dabartinis adresas:

Jonas Tareila,
824 Bank str.,
Waterbury, Conn.

Tėmykite!

Kurie buvote malonūs par davinėti tikietus ant \$20,00 dėl pašelpos mano. Prašau draugų sugrąžinti neparduotus ir parduotų tikietu atlikusius galus teip-gi ir pinigūs, nes bus 14 d. Gegužės traukimas.

Adresuokit šaip: J. Banis,
347 S. Pople str.
Mt. Carmel, Pa.

Lietuviai tėmykit!

Pirmas didelis balius, kurį laikys šv. Vincento dr-stė dienoje 10-metinių sukaktuvjų įkurimo dr-stės—16 gegužės, mainierių svetainėje (U.M.W. (f A.), Minersville, Pa. Prasi-dės 6 vakare ir trauksis iki ryto. Nuoširdžiai užkviečiame kaip vietinius teip ir iš aplinkinių miestų.

Varde k. J. Vasiliauckas

Pajieszkojimai.

Pajieskau laisvamanės merginos, lietuvaitės, dėl apvedimo; nuo 25 iki 30 metų amžiaus. Adresavokit teip:

J. V. Grajauckas,
187 Bedford ave. Brooklyn, N. Y.

Pajieskau savo brolio Prano Stasilevičiaus, jis paeina iš sodžiaus Dobylys, Panemunės gmino, Senapilės pav., Suvalkų rėdybos, jau bus 11 metų kaip iš Lietuvos. Pirmiaus gyvena kietųjų anglių aplinkėje; regisi ar tik ne New Philadelphia, Pa. Aš atvažiauvau į Ameriką 26 d. Kovo šimet Adresas kokį turėjau pas brolių pasirodė klaidus. Meldžiu, idant brolis atsišauktum, arba kas kitas žinantis kur jis buna prašau man pranešti.

Magdė Stasilevičiūtė
Box 819 Wilmerding, Pa.

Vyriausis Balius!

New Yorko ir Brooklyno suvienytų dr-čų atsibus su-batoje, 30 balandžio, š. m., svetainėje Paľace Hall po Nr. 91-93 Grand st. Prasi-dės 7:30

vakare. Įžanga su padėjimu drabužių: vyrams 25 c, moterims ir merginoms 15 c. Visas pelnas bus pastatymui „Lietuviško Tautiško Nam“.

Širdingai visus lietuvius ir lietuvaites užkviečia. Komitetas.

Hei seni ir jauni!

Rengkitės ant ferų, kuriuos parengia New Britaino, Conn. Lietuvių Neprigulmingas U. kėsų Kliubas; prasi-dės 29 balandžio ir trauksis ligi 3 die-nai gegužės. Atsibus ant Turner Hall, Arch str. Įžanga kiekvienam ant visų keturių vakarų 25 c. Nuoširdžiai užprašom.

Komitetas.

Broliai, lietuviai!

Platinkime socializmą, ne vien dėl savo, bet ir visos žmonijos gerovės. Parankiausia platinti socializmas dalinant lapelius:

Kas yra socializmas, 100 už 25c.
Pasimokinimas nuo uslytų, 50 už 25 c.

Nelaisviai, elgetos, dykaduoniai ir t. t., 25 už 25 c.

Gaunami pas:

K. Rutkus, 21
731 Lake st. Cleveland, Ohio.

Farmos!

Farmos! Farmos!

Lietuviai, kurie turite kiek kapitolio ir norite pirkti savas farmas ozia pat New York'o steite, kur žemė gera, išdirbta ir su budinkais, yra dabar mano rankose ir norėčiau kad tik lietuviams papultų; jau čia keli lietuviai turi savo farmas; prekė pigi ir duodasi ant išmokėjimo. Cia gaspadoriai pelno su apvyniais, pienu, sviestu, kiaušiniams ir t. t.

Katrie norite dasižinoti apie re-ke ir didumą farmų, tai ir šau rašyti pas mane lietuviškai, lenkiškai, ruskai, angliškai arba latviškai, o gausite atsakymą. Praau įdėti už 2 c. markę dėl atsakymo.

Geo. Kleek, Poolville, N. Y.

Sluntejel!

sviesto, sufo, kiaušinių ir kitų tavorų, bus linksmi išgirsti apie naują freightėjimą Lackawannos geležinkelio ant šių metų, specialiskai einantis greitai į New Yorką, Newarką ir t. t. kurs sutinka patarnavimą dėl siuntėjų ir gautojų.

Karai su ledais isz East Owego, siekenti tą miestą Syracuse, Utica division to Scranton, Newark ir Pier 41, New York City.

Szitas ožimas prasi-dėjo 22 May ir eina kas utarnikas ir ketvergas kožną nedėle, ateinantis į rytinius miestus seredos pėtnyczios rytais.

Specializskas laikas paskirtas, dėl siuntinėjimo ir kožnas agentas priduos reikalaujentiems visus informacijas.

Dėl visu dykai gerymas:

Ar tai reiktu Lietuviams tiek pinigų pragert ant svaiginančių gėrymų? Kad susidėtų tie pinigai ką praegre per mėnesį, butų keletas šimtukstančių dolerių, už kuriuos galėtų nusipirkti savo locną Bravorą. Jeigu žmonės gertų po šiuom vardu gėrimą.

„Hydrogen Oxide“ kurs jusų namuose turi rasti, geriant šą laimingiause visiems žinoma gyduolė daugelį ligų prašalina: Turime mes atskires gyduoles nuo, Džiovos, Reumatizmo, Dantų gėlimo į Skorbuto, Papučkus nugydyt, Plaukų slinkimo, sulaiykty ir sutankyti ant pralikusios galvos, Pleiskanas išnaikyti. Teipgi turime vaistą dėl išnaikinimo plaukų, kad barzda nereiktu skust, arba Moteris turi ant apgimimo ilgus gyvaplaukus, mes esame *Specialistais iš Karaliaučiaus*, ant jusų užklauso duosime greitai atsakymą.

Koenigsberg Med. Co. Specialists.
bx 160, Sta. W. 220 222, S. 8 st.
BROOKLYN-NEW YORK.

Naujausios knygos:

Džiova ir kova su ja	30c.
Tautškas atgijimas lietuvių ir kitų tautų	20c.
Dykaviečių apmedžiavimas patarmės ukininkams	30c.
Trumpa visatina Istorija dalis I senovės Istorija	25c.
Sodžiaus vaizdelei apysakutė iš sodzių gyvenimo	5c.
Paprasti rakandai ir išdarbiai iš šakų	25c.
Kaip reik pinti rėčkas, baldai ir kiti pinamieji daiktai	30c.
Ką ir kaip kai-kurie amatai dirba dalis I	20c.
Pranašavimai Michaldos karalienės iš Sabbos	15c.
Pragaro gilmės juokingas aprašymas apie kankynes pragare	15c.
Darbininkų Balsas No. 1 1904	15c.
Girtuoklų Adynos	10c.
Kunigo naudą velniai gauda	5c.
Davatų gadzinkos.	15c.

Adresuokit:

J. J. PAUKSZTIS & CO.
224 E. Main St.
PLYMOUTH, PA.